

Sygn. akt V CNP 22/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie ze skargi M. T.  
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego  
wyroku Sądu Okręgowego w O.  
z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt II Ca [...]  
w sprawie z powództwa M. T.  
przeciwko Prezydentowi Miasta O.  
o ustalenie,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2018 r.,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. oddala wniosek Gminy O. o zasądzenie kosztów postępowania.**

## UZASADNIENIE

Powódka M. T. wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt II Ca [...], którym oddalona została jej apelacja od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 października 2016 r., którym oddalone zostało powództwo o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu lokalu mieszkalnego.

Z uwagi na datę wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu drugiej instancji (23 marca 2018 r.), nie miały do niej zastosowania przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r., poz. 5, ze zm.), która weszła w życie w dniu 3 kwietnia 2018 r. (art. 136). Przepis art. 133 § 3 tej ustawy dotyczy tych spraw wszczętych i niezakończonych przed jej wejściem w życie, dla których właściwa była Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Przed tą datą dla skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ze względu na przedmiot sprawy, właściwa była Izba Cywilna Sądu Najwyższego.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jej celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c.).

Zgodnie z art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c. skarga powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Z uwagi na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego i jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c. powinny

być przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, w związku z czym skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych, który powoduje jej odrzucenie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2017 r., I CNP 17/17, nie publ.). Realizacja przesłanki uprawdopodobnienia szkody, jest konieczna, w przeciwnym razie mogłoby się okazać, że skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem zostanie przyjęta do merytorycznego rozpoznania, mimo że zaskarżone orzeczenie nie spowodowało szkody, albo wywołało skutki, które tylko w mniemaniu skarżącego stanowią o szkodzie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2017 r., V CNP 66/16, nie publ.). Przyjmuje się, że nieuzyskanie żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej nie zawsze prowadzi do powstania uszczerbku majątkowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 r., IV CNP 25/16, nie publ.).

Przewidziane w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaganie uprawdopodobnienia szkody jest spełnione wtedy, kiedy skarżący wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające powstanie szkody (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2016 r., V CNP 49/16, nie publ.).

Skarżąca nie uprawdopodobniła szkody. Według powódki, prawomocne oddalenie powództwa prowadzi do wyzucia jej z mieszkania, które stanowi dla niej centrum życiowe. Obecnie może korzystać z mieszkania wnuczki, która czasowo przebywa w W., ale musi liczyć się z możliwością jej rychłego powrotu i wówczas będzie musiała nabyć lub wynająć mieszkanie, na co nie ma środków finansowych.

Przy tak skonstruowanej szkodzie, którą powódka odnosi do utraty możliwości zaspokajania potrzeb mieszkaniowych oraz ewentualnej konieczności opuszczenia dotychczas zajmowanego lokalu (po powrocie wnuczki z W.), należy zwrócić uwagę, że jak wynika z ustaleń faktycznych w sprawie, której dotyczy skarga, skarżąca potrzeby mieszkaniowe realizuje, bądź ma taką możliwość, w innym mieszkaniu, które wcześniej najmowała od

pozwanej Gminy, a następnie wykupiła ten lokal na własność, po czym przeniosła prawo własności do niego w drodze darowizny na swoją wnuczkę i w akcie notarialnym zastrzegła sobie służebność osobistą mieszkania (k. 117). Poza tym, lokal mieszkalny, co do którego skarżąca zamierzała wstąpić w stosunek najmu po swoim zmarłym synu ma powierzchnię użytkową 65,41 m<sup>2</sup> i generuje przez to czynsz oraz opłaty za media w określonej wysokości. Odnosząc tę okoliczność do eksponowanej przez skarżącą konieczności realizacji potrzeb mieszkaniowych, lokal o tak dużej powierzchni nie jest jej niezbędny. W związku z czym, o ewentualnej szkodzie można byłoby mówić, gdyby powódka wykazała, że wysokość czynszu za najem tego lokal (przy uwzględnieniu stawek stosowanych przez Gminę O.) wraz z opłatami za media, byłaby niższa od czynszu wolnorynkowego i opłat za media związanych z najmem lokalu o powierzchni wystarczającej do zaspokojenia jej potrzeb mieszkaniowych. Powódka również i takiej postaci szkody nie uprawdopodobniła.

Przede wszystkim jednak, skarżąca nie wykazała, aby wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c.). Ogólnie wskazała, że nie jest możliwe wniesienie skargi kasacyjnej, zaś tok instancji został wyczerpany. Należy jednak zwrócić uwagę, iż wyrok został wydany przeciwko Prezydentowi Miasta O. (który został określony jako strona pozwana również pozwie), gdy tymczasem jako organ wykonawczy Gminy O. nie ma on zdolności sądowej (art. 26 ust. 1 w zw. z 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm. w zw. z art. 64 § 1 k.p.c. i art. 67 § 1 k.p.c.), co skutkuje nieważnością postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.). Zdolność sądową ma natomiast Gmina O. (art. 2 ust. 2 tej ustawy w zw. z 33 k.c. i art. 64 § 1 k.p.c.). W konsekwencji skarżącej przysługiwał środek prawny w postaci skargi o wznowienie postępowania (art. 401 pkt 2 k.p.c.).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 424<sup>8</sup> § 1 i 2 k.p.c. odrzucił skargę.

Odpowiedź na skargę wniosła Gmina O., przeciwko której nie zapadł zaskarżony wyrok, a zatem podjęcie obrony przez ten podmiot nie było celowe

w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 424<sup>12</sup> k.p.c., art. 398<sup>21</sup> k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c.

jw